

ISCAB CARTA NAJ SAN PABLO YATO TET MACTA AYXACO YUL ISK'AB COMAM BEY CORINTO

Yichebanil iscarta naj Pablo

¹ Hanin Pablo inti'an, ischejab Comam Jesucristo wehan, yuto hac tu' el yiri isc'ul Comam Dios. Haninan yeb naj juxta Timoteo chicotz'ibrietojañ hune' carta ti' teyet, hex ayexxaco yul isk'ab Comam Dios yul coñob Corinto, yeb tet macta ayxaco yul isk'ab Comam yul ismajul Acaya. ²Yak'abayo Comam Dios Mame yeb xin Comam Jesucristo Jahawil isc'ulch'anil isc'ul teyibañ, yeb xin ak'anc'ulal yul heyanna.

Huntek'an isya'tajil yak'le naj Pablo

³ Jala'we tzoti' c'ul yiri Comam Dios, Ismam Comam Jesucristo, Comam Dios chitz'ay isc'ul jiri yeb chiak'ni yak'lobal janma. ⁴ Haca'ojab yak'ni Comam yak'lobal janma yiri ej isya'tajil chul jibañ, hacojab tu' chu jak'ni yak'lobal yanma macta chiak'len isya'tajil yu isc'ulch'anil Comam yak' jet. ⁵ Yuto haca'tic'a chu islahnico jak'len nimeta isya'tajil yiri Comam Cristo, hactic'apax tu' chu islahnico Comam yak'ni yak'lobal janma. ⁶ Ta chiec'ya' janmahañ yaj yu hechahnipaxo yak'lobal heyanna yeb yuñe hecolchahi. Ta chak' Comam Dios yak'lobal janmahañ yuñe hechahnipaxo yak'lobal heyanna hex ti', hac tu' xin ay heyip heyak'ni

techaho isya'tajil chul teyibañ haca' huntেক'an isya'tajil chijak'leti'añ. ⁷ Chicawxi coc'ulañ yirñ Comam Dios yuto chicolwa teyirñ heyak'ni techaho isya'tajil ayayo teyibañ, yuto johtajañ tato lañan heyak'len isya'tajil haca' jak'lehañ, hac tu' chu hechahnipaxo yak'lobal heyanna chitit tet Comam Dios.

⁸ Wuxtaj, wanab, chijak'añ heyohtañeloj hanta isya'tajil jak'lehañ yul ismajul Asia. Ha' jalnihañ mach chitecha huntেক'an isya'tajil tu' juhañ, yuxin matxam choñcolchahañ jalnihañ. ⁹ Ha' jalnihañ to ha' bey tu' caw coñcamañ. Ha' huntেক'an isya'tajil tu' ha' ak'ni cotxumu'añ tato mach chu iscawxi coc'ulañ jiñañ, walxinto caw yirñne Comam Dios bay wal iscawxi coc'ul, Comam chiak'ni itzitzbocañ anma camom. ¹⁰ Wal xin ha' Comam coñcolnihañ yul isk'ab camical bay etza coñcamañ, chi-xin-cawxi coc'ulañ yirñ Comam ta chicolwapaxo jiñañ yirñ isya'tajil chul cosa-tati'añ. ¹¹ Ta chexcolwa hetxahli jiñañ, yeb xin ta tx'i'al mac chitxahlipaxo jiñañ, tx'i'altic'apaxo mac chiak'ni yuch'andiosal tet Comam yirñ isc'ulal chiyak' Comam jet.

Yal naj Pablo tzet yirñ xin machi to naj bey Corinto

¹² Ay hune' tzet chiak'ni tzalaho coc'ulañ yuto janmahañ chalni tato c'ul cobeybalañ yirñ sat sunil anma. Hacpax tu' yet jec'añ texol c'ul cobeybalañ, yaja' maxtaj yu istz'ajanil coc'ulañ yuxinto c'ul chijute cobahañ, machoj, walxinto ha' isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios chicolwa jiñañ. ¹³ Yet chicotz'ibñientojañ cocartahañ teyey, hañech'an huntেক'an chisje heyilni yeb

huntek'an haban hetxumni, ha' chijayojañ. ¹⁴ Ha' huntek'an lañan yichi hetxumni tu' wochebalan ta chetxumilo yirñ caw c'ul, haxinwal yet chul Comam Jesucristo chextzala jirñañ, cat cotzalapaxojañ teyirñ.

¹⁵ Ha' huntek'an tu' ayco iscawxobalo inc'ulan, yuxin oc yirñ innabalan tato babel chinec'an quexwila'an, haxinwal cayel chexwilan yirñ inbelan yu hechahni isc'ulal Comam Dios. ¹⁶ Yuto yet chintohan yul ismajul Macedonia walnihan cat xin wec'an quexwilnojan babel, haxa yet chinmeltzohan xin cat wec'paxojan quexwilnojan hunelxa, hexxa xin chexcolwa wirñan yet chintohan bey tx'otx' Judea walnihan.

¹⁷ Yet intxumnihan hune' ti', ¿tom mach sunilo wanmahan walnihan heyalni? Tajca chetxumu ta chinetlihan teyirñ haca' chute comon anma, yuto ta chiwalan ta chintohan quexwila'an, tzujan tu' xin mach chintopaxcañan, wal xin mach haco tu' intxumnihan. ¹⁸ Caw chil Comam Dios tato maŕto hunelo chiwalan teyet haca' ti': "Ho', c'ultic'a," quinchian, lañantotic'a xin cat walnihan "machoj."

¹⁹ Comam Jesucristo, Isc'ahol Comam Dios ha' walic'ojan texol, yeb naj juŕta Silvano, yeb naj juŕta Timoteo. Ha' Comam tu' machi bay yal Comam "c'ultic'a," tzujan tu' yalnipaxo Comam "machoj," yuto ha' Comam Cristo hañic'añe isyelal ec' Comam yala'c'oj. ²⁰ Wal xin ha' yirñ Comam Jesucristo chijcano isba sunil tzet haltebilcano yu Comam Dios, yuxin yet chijanico ismay Comam Dios chijalni: "hacojab tu'" coñchi. ²¹ Ha' xin Comam Dios coñsic'nicaniloj, coñyanico yirñ

ist'irñanil, jetbirñencano coba yeb Comam Jesu-cristo. ²² Ha' Comam Dios anico Comam Espíritu Santo yul janma, ha' xin chiyeniloj tato yetoñxa Comam. Comam Espíritu Santo lahan haca' hunu sello, ha' chiyeniloj ta chicochah sunil huntেক'an tzet xayalte Comam jet.

²³ Caw yohta Comam Dios tato mařto chintocojan bey Corinto tu' tec'atañ haca' nabil wuhan, yuñe machi wak' tacojan hec'ul. ²⁴ Matolo yu yahaw chiwute inbahan yiñ tzet chu heyánico heyánma yiñ Comam Dios, machoj, yuto xaheyayto yul heyánma yiñ Comam yuxin liñanex yiñ Comam. Walxinto chijochehañ choñcolwahañ teyiñ, cat hechahni yak'bil tzalahilal yul heyánma.

2

¹ Yuxin xaintxumilojan tato mach chintohan ilwal teyiñ hunelxa, yuñe machi cam chiwacojan bisc'ulal texol hununex. ² Yuto ta chintohan wak'a'cojan bisc'ulal teyiñ, ¿mactaxca xin chu yak'ni tzalaho wanmahan? Wal xin mach chisje inc'ulan wak'acojan bisc'ulal texol, yuto caw hex cheyak' tzalahilal yul wanmahan. ³ Yuxin watojan incartahan teyet yuñe mach cheyak' bisc'ulal wabe'an yet chinapnihan bay ayex tu'. Ha' heyet to tzalahilal cheyak' wabe'an. Wal xin t'iñanxa wehan ta hesunil chextzalapaxoj, haca' hune' tzalahilal ayco yiñ wanmati'an.

⁴ Hayet wanitojan hune' incartatu'an teyet, caw wik' bisc'ulalan, caw quinok'an heyu, yaj mařtaj yu yoc bisc'ulal teyiñ yuxin intz'ibñetojan hune'

carta tu', walxinto yuñe heyilni tato xahan ayex wuhan.

Yak' nimanc'ulal naj Pablo yiñ hune' naj yaco ismul

⁵ Ay hune' mac anico bisc'ulal, yaja' maññetajinan wabehan hune' bisc'ulal tu', to hex heyabepaxo nich'an. “Nich'an” quinchiyan yuto mach chisje inc'ulan tato chich'ib isya'tajil naj tu' yibañ. ⁶ Ha' texol tu' etza hesunil heyaco isya'tajil yibañ naj, yaja' c'uxanxa isya'tajil heyaco yibañ naj tu'. ⁷ Haxa tinañ xin, ak'we nimanc'ulal yiñ naj, iptzewe naj haxinwal matxa chislahico bisc'ulal yiñ naj. ⁸ Yuxin chiwalpaxtojan teyete ta chexahanñe naj haca'tic'a yet yalañitocanoj.

⁹ Yu hune' tu', yuxin intz'ibñetojan hune' incartatu'an teyete yuñe wilnihan ta yijemex yiñ tzet chiwalan teyete. ¹⁰ Ha' mac cheyak' nimanc'ulal yiñ yu hunu istx'ojal chiswatx'e, chiwak'paxo nimanc'ulalan yiñ, waxañca mach wetojan yaco ismul, yaja' heyu yuxin chiwak'an nimanc'ulal, yu isc'ulalo teyiñ sata Comam Jesucristo. ¹¹ Hac tu' chijute haxinwal mach chik'oji naj matzwalil jiñ, yuto johtaxa tzet chu yoc naj etlo jiñ.

Mach tzala isc'ul naj Pablo yet yec' naj bey Troas

¹² Hayete wapnihan bey coñob Troas yu walnic'ojan Tzoti' c'ul yet colbanile yiñ Comam Jesucristo, caw yak' isba munil wetan yiñ yet Comam. ¹³ Yaj oc hanic' bisc'ulal yiñ wanmahan, yuto machi ilcha juñta Tito wuhan bey tu', yuxin quintak'licanojan tet ebnaj juñtaj ay bey tu', intohan yul ismajul Macedonia.

Choñk'oji yuto ayxaco Comam Jesucristo jetbi-hoj

¹⁴ Jak'a' yuch'andiosal tet Comam Dios yuto yu Comam Jesucristo yuxin sunilbal tiempo choñk'oji. Hañoñ xin choñisk'an Comam yu jak'ni ohtañelaxo Istzoti' tet anma. Ha' hune' Tzoti' tu' caw sunil bay chipujnatoj, haca' yec' isxuk'al sam hunu tzet ye tu' caw xuk' sam. ¹⁵ Hañoñ ti' haca' isxuk'al sam pom chiyeni isc'ulal Comam Cristo yin sat Comam Dios, hac tu' jehi yet choñec' jalno Istzoti' Comam tet anma chicolchahi yeb xin tet anma chic'aytoj. ¹⁶ Ha' mac chic'aytoj yahbeta sam hune' Tzoti' c'ul yet colbanile yul sat yuto ayco yin camical, walpaxo mac chicolcha xin, caw xuk' sam chabe yuto chischah isk'inal tet Comam. ¿Mactaxca xin chik'oji iswatx'en hune' munil ti'? ¹⁷ Yuto hañoñti'añ mañtaj yu jik'nihañ melyu yuxin choñec'añ jala'c'ojañ Istzoti' Comam Dios haca' chute huntেক'anxa ebnaj soman ye isnabal. Wal xin caw haca'tic'a caw ye yul sat Comam Dios, hac tu' chu jalnic'ojañ, yuto ha' Comam ak'ñe hune' comunilti'añ, yeb hunxañe jehañ yin Comam Jesucristo.

3

Munlawomonañ yin hune' ac'trato

¹ Yet chijalnihañ huntেক'an ti' teyet, ¿chimhetxumu tato lañan jalni cobahañ c'ulal? Wal xin ¿tom chicoyehañ carta choñabenicojañ yul hek'ab? maca ¿chicok'anahñ carta chexabenico yul cok'abañ haca' chute huntেক'anxa ebnaj? ¡Machoj! ² Wal xin hexñech'an cocartahañ, ha' xin chiocnico juhañ. Hune' carta chexabenico tu'

tz'ibñebil yĩñ janmahañ, hune' carta tu' sunil mac ohtañe yeb sunil mac chi'ilni. ³ Caw xin ixtañ yehi, yuto hex ti' haca' hunu carta tz'ibñebil yu Comam Cristo hac tu' heyehi, hañoriti'añ xin chijic'ojañ hune' carta tu'. Hune' carta tu' mañtaj yu tinta tz'ibñebil, to yu Yespíritu Comam Dios itzitz. Machipaxotaj yĩño ch'en ch'en tz'ibñebilicoj, wal xin yĩñ heyayma tz'ibñebilxacoj.

⁴ Yu Comam Cristo yuxin chicawxi coc'ul sata Comam Dios tato hac tu' ye huntেক'an tu'. ⁵ Hayet chijalnihañ hune' ti' mach lañano jalnihañ tato chisje cowatx'enañ hunu tzet ye tu' yul jetañ cochuquilañ, wal xin sunil tzet chisje cowatx'enañ, yaj yu Comam Dios chicolwa jiñañ. ⁶ Ha' Comam ak'ni jipañ jocañ chejabo yĩñ hune' ac'trato, mañtaj yĩñ hune' ley tz'ibñebilcanoj. Hune' iscabtrato ti' chij isba yu Yespíritu Comam Dios. Hune' isley naj Moisés tz'ibñebilcano tu' choñyito yĩñ camical, wal Yespíritu Comam Dios chak'cok'inall mach istañbal.

⁷ Hune' isley naj Moisés tz'ibñebilcanico yĩñ ch'en ch'en, caw ay isk'ak'al yip isjepla yet yuli, yuxin matxa yu isk'oji ismujlico ebnaj Israel yĩñ naj Moisés yu istzejtzoni, yaja' yec'banilñe yehi. Yuxin ta ha' hune' ley choñak'ni camoj caw xi-wqulta yu yak'lax tet anma, ⁸ ¡haxampaxo xin hune' iscabtrato chij isba yu Comam Espíritu Santo, ec'balto isc'ulch'anil chu yak'lax istzoti'al! ⁹ Ha' chal yelapno hune' chiwalti'an to ta caw ay ismay yu yak'lax istzoti'al hune' ley choñanico yĩñ camical, hajxam xin jaben isc'ulch'anil istzoti'al tzet choñanico c'ulal sata Comam Dios. ¹⁰ Yuto waxañca caw ay yelapno hune' isley naj Moisés

yet yalañto tu', yaja' wal tinañ matxa yelapno ye yul sat hune'xa ti', yuto caw ec'bal isc'ulch'anil.

¹¹ Ta caw niman yelapno ye hune' ley txañe istieñpohal tu', hajxam xin hune' trato mañtic'a istañbal, to caw ec'naxa isc'ulch'anil.

¹² Ayco hune' ti' yipo janmahañ, yuxin yin sunil janmahañ chijalnic'ojañ. ¹³ Mach chijutehañ haca' yute naj Moisés, yuto yaco naj hune' k'ap k'ap yeñelo sat yuñe mach chil ebnaj Israel istañilo ismujli hune' isk'ak'al yip Comam ayico yin sat naj tu'.

¹⁴ Yaja' mach istxum ebnaj tato chitañilo isk'ak'al hune' tu', yebpaxo xin tinañ yet chilni ebnaj Istzoti' Comam Dios bay ayayo hune' babel trato, haca' totic'a ayco hune' k'ap k'ap tu' yeñelo isnabal ebnaj. Ha' xin mach chiak'ni istxumulo ebnaj tzet chala, yuto mañto chiak'lax yohtañelo ebnaj tato yet yul Comam Cristo istañcanilo babel trato tu'. ¹⁵ Yuxin hayet chiyilni ebnaj isley naj Moisés tinañ haca'tañe aytoco k'ap k'ap yeñelo isnabal ebnaj.

¹⁶ Yaja' yet chanico isba anma yul isk'ab Comam Cristo Jahawil, chiilaxilo hune' yeñel isnabal haca' k'ap k'ap tu'. ¹⁷ Yuto ha' Comam Cristo Jahawil, Espíritu ye Comam, yuxin yet ayxaco Yespíritu Comam jin habanxa cotxumni tzet chal Yum Comam Dios, matxa ayoñocto yalañ yip hune' babel trato. ¹⁸ Yuxin matxa hune' haca' ismaj sate tu' yin cosat cosunil. Wal tinañ xin lahanañxa haca' hunu ch'en espejo bay chi'illax isk'ak'al yip Comam, yuto ha' jin chi'ilchalo isc'ulal Comam Cristo Jahawil. Yuxin lañan isch'ib conabal haca' isnabal

Comam, yeb xin lañan istz'ajnaló isc'ulch'anil Comam jiñ. Hune' ti' chij isba jiñ yu yip Comam Espíritu.

4

¹ Mach chicabcon coc'ulañ yuto yu isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios yuxin yaco Comam hune' munil ti' yul cok'abañ. ² Wal tinañ sunil tzet caw tx'ixobal chiswatx'e anma yíñ ewantajil yahbilxacano juhañ, machi mac chijak' subchahojañ, mach chicosomañ Istzoti' Comam Dios yeb comon tzoti'. Wal xin hañe isyelal chijalañ sata anma yeb sata Comam Dios, hac tu' chu coyenilojañ tato hune' comunilti'añ ayco yíñ istoholal.

³ Hayet choñec'añ jalnoc'ojañ Tzoti' c'ul yet colbanile, ay mac ti' mach chitxumchalo yu, ha' ton hunték'an mac tu' chic'aytoj. ⁴ Yaja' yu mach chayto yul yanma yíñ Istzoti' Comam; yuxin ha' naj yahawil yíñ hune' yul sat yibañk'inal ti', ha' naj machi ak'ni yohtañelo anma yuñe mach chu yilni istzejla isk'ak'al hune' Tzoti' yet colbanile, yet Comam Cristo caw aycano yip, Comam yechel Comam Dios. ⁵ Mañtajoñañ chijalic'o cobahañ, walxinto ha' Comam Jesucristo chijalic'ojañ ta ha' Comam Jahawil. Wal hañoñañ xajaco cobahañ hechejaboj yuto chitzala janmahañ yíñ Comam. ⁶ Ha'tic'a Comam Dios chejni ta chitzejla sajilk'inal xol k'ejholo, hapaxo Comam ak'ni sajilk'inal yul janma yuñe johtañenilo isk'ak'al yip Comam Dios, hune' chitzejla yíñ sat Comam Jesucristo.

Hañc'añe yíñ Comam Dios bay chu janico janma

⁷ Haca' hunu k'alomal ayayto yul hunu tx'otx' xi, hac tu' ye Istzoti' Comam Dios yĩn conimanil, yuñe isyenilo isba ta ha' Istzoti' Comam caw aycano yip; yĩn Comam Dios chitita, mach jetojañ yehi.

⁸ Yuxin waxańca hoybilońań yu isya'tajil, yaja' mach chońayc'ayań yul isk'ab. Ay tzet ye tu' chijaco yĩn coc'ulań, yaja' mach chicabcon coc'ulań yu. ⁹ Chońcajlaxań, yaja' mach bejbilońcanojań, chońmak'laxcańań, yaja' mach mak'bilo cotańilojań yĩn hunelńe.

¹⁰ Bajxańetu'wal chońtohań ayońńetic'acojań yul isk'ab camical, haca' yak'le Comam Jesucristo, hac tu' chu isyenilo isba jińań yĩn tzettaj yak'le Comam.

¹¹ Hańońti'ań waxańca itzitzońań, yaja' ayońńetic'acojań yul isk'ab camical sunilbal tiempo yu chońmunlahań yĩn ismunil Comam Cristo. Hac tu' chu isyenilo isba tzettaj yak'le Comam yĩn hune' conimaniłań cambahal ye ti'.

¹² Yuxin hańońti'ań ayońńetic'acojań yul isk'ab camical yuñe hechahnicano hek'inal tet Comam.

¹³ Chal yul Yum Comam Dios haca' ti': "Xawaytojan yul wanmahan yuxin quintzotelan," xi. Hac tu' jepaxojań hańońti'ań xajaytojań yul janmahań yĩn Comam Dios, yuxin chońtzotelań.

¹⁴ Hańońti'ań johtajań ta ha' Comam Dios ak'ni itzitzbocań Comam Jesucristo Jahawil, ha'tic'a Comam xin chońak'ni itzitzbocań yuto yetońxa Comam Jesucristo, hunxa xin chu cońyinito Comam isc'atań. ¹⁵ Caw chijak'lehań huntেক'an isya'tajil ti' yu isc'ulalo teyiń, yeb yuñe tx'i'al mac chichahni isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios, haxinwal tx'i'al mac chiak'nipaxo yuch'andiosal tet

Comam, hac tu' chu yoc ismay Comam.

¹⁶ Yu hune' tu', yuxin mach chicabcon coc'ulañ waxañca lañan ispax yip conimanilañ, yaja' wal janmahañ xin hunun tz'ayic yoc yin yac'tohal.

¹⁷ Sunilal isya'tajil chijilañ yul sat yibañk'inal ti', yin añe chiec'toj yuto chiapni istieñpohal bay chilahwi, yaja' wal isc'ulch'anil chak' Comam jet xin ec'bal niman yelapnoj, yeb xin mach istañbal.

¹⁸ Hañoñti'añ, mañtaj yin huntেক'an tzet ye tu' chijilico yin bay chijaco conabalañ. Wal xin yin huntেক'an tzet ye tu' mach chijilico yin ha' bay ayco conabalañ, yuto sunil huntেক'an chijilico yin, yin añe chitañiloj. Wal huntেক'an mach chijilico yin ayñetic'a yin sunilbal tiempo.

5

¹ Hune' conimanil ti', lahan haca' hune' nich'an lexpat chietaxtoj. Yaja' johtaj ta ay hune' nimanile caw c'ul watx'ebil yu Comam Dios yul satcañ, mach anmaho watx'eñe, yeb xin machi bak'inal chitañiloj.

² Yuxin hayet ayoñtoc'o yin conimanil ti' caw ch'ah coc'ul, jochebal chiak'laxna hune' conimanil yet satcañ tu'.

³ Ha' hune' tu' chioc xilo cok'ap, yuñe mach t'ilanojoñ yet choñapni.

⁴ Hayet ayoñtoc'o yin conimanil ti' caw chiah coc'ul chijak'len isya'tajil, ay jala' mach choñcan t'ilnoj, mach chijoche ta toñe chiilaxilo hune' conimanil ti', walxinto chijoche ta chiak'lax hunxa conimanil ac', hac tu' xin chitañilo hune' conimanil cambahal ye ti', cat cochahni hune' cok'inal mach istañbal.

⁵ Yu hune' ti' yuxin coñiswatx'e Comam Dios, yak'nipaxo Comam, Comam Espiritu

Santo jet yu yak'ni johtañelo yin caw ist'irñanil tato chicochah hune' tu'.

⁶ Yuxin caw sunilbal tiempo chijaco hune' tu' yipo janma, johtaj tato yet ayoñtoco yin hune' conimanil ti' machijoñ isc'atañ Comam Dios yul satcañ. ⁷ Tinañ mañto chijil hune' tu', yaja' yulbal istiepohal ayoñ yin hune' conimanil ti' chijayto yul janma ta hac tu' yehi. ⁸ Yuxin caw ayco Comam Dios yipo janma, jochebal chicobejcano hune' conimanil ti' cat japni isc'atañ Comam. ⁹ Yuxin waxañca ayoñic'ojañ yeb conimanilti'añ, maca haxa isc'atañ Comam bey satcañ, ha' tzet choche Comam Dios ha' ayco yin coc'ulañ cowatx'enañ yuñe istzala Comam jirañ. ¹⁰ Caw cosunil choñoc sata Comam Jesucristo yul iscapil yuñe cochahni ispaj yin tzettaj chicowatx'e hununoñ yet ayoñic'o yul sat yibañk'inal ti', ta c'ul maca istx'ojal cowatx'e.

Tzoti' C'ul yet ak'anc'ulal

¹¹ Waloñti'añ, ha' tet Comam Dios Jahawil bay choñxiwañ, yuxin ayco yin coc'ulañ jalnihañ tet anma ta chaco isba yul isk'ab Comam Dios. Caw ohtabil cobeybalañ yu Comam, haquexpax tu' hantam sak'al ta heyohtapaxo cobeybalañ. ¹² Mach lañano jalnihañ tato caw c'uloñañ yul hesat. Wal xin jochebalañ tato chextzala jirañ yeb yuñe c'ul hecolni heba hepajtzen tet ebnaj yinñe anma nime winaj chaco yanma, mañtaj isc'ulal ayayto yul yanma anma bay chit'añxico ebnaj. ¹³ Waloñti'añ, waxañca choñhallaxañ lo-cohal, yaja' yu comunlahañ yin yet Comam Dios,

yaja' ta mañlocohojañ cheyila yaj yu isc'ulalo teyiñ.

¹⁴ Wal xin sunil tzet chicowatz'ehañ, ha' isc'ulch'anil isc'ul Comam Jesucristo, ha' chiak'ni jubañ, yuto johtajañ tato ay hune' mac cam coselelo cosunil, yuxin camnajoñxa yiñ cobeybal yet yalañtocoñoj. ¹⁵ Ju cosunil yuxin cam Comam Jesucristo yuxin hañori itzitzori ti', matxahojab choñec' yiñ haca' tzet chal janma. Wal xin haca'ojab tzet chal isc'ul Comam Dios, hacojab tu' chicobeybalñe; yuto cam Comam, lahwi tu' yitzitzbipaxocañ yu yak'ni isc'ulal jet.

¹⁶ Yuxin hañoriñti'añ matxa choñocañ ak'oc'ule yiñ ebnaj juñtaj, haca' chute anma yet yul sat yibañk'inal ti'. Waxañca yet yalañto hac tu' jute cobahañ, coñocañ ak'oc'ule yiñ Comam Cristo, yaja' wal tinañ xin, matxa haco tu' conanihañ yiñ Comam. ¹⁷ Yuxin ha' mac chaco isba yul isk'ab Comam Jesucristo, ac' anmaxa ch'elicoj. Ha' tzet iswatz'e yet yalañtocoñoj chitañcaniloj, haxa tzet chiswatz'e tinañ xin ac'toxa.

¹⁸ Sunil huntেক'an chiwalti'an, ha' Comam Dios chiwatz'eni. Hañech'an yu Comam Jesucristo yuxin ayoriico yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios. Ha' ak'ñe comunilañ jalnic'ojañ tzet chu yoc anma yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios. ¹⁹ Ha' chal yelapno hune' tu' to yu Comam Jesucristo yuxin chioc anma yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios, matxa xin chisnati Comam ismul. Ha' Comam ak'ñecano hune' munil ti' yul cok'abañ jalnic'ojañ yiñ tzet chu yoc anma yiñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios.

²⁰ Yuxin hañoñti'añ ischejab Comam Cristo jehañ yuxin hacojtam ha' Comam Dios chiay sat teyet, yuxin yirñ isbi Comam Jesucristo chijalañ teyet ta chexoc yirñ ak'anc'ulal yeb Comam Dios.

²¹ Machi nino istx'ojal Comam Jesucristo, yaja' yibañ Comam alaxcanto ismul sunil anma yu Comam Dios. Yuxin hayet chijanico coba yul isk'ab Comam Jesucristo choñoc c'ulal yul sat Comam Dios.

6

¹ Hañoñti'añ choñicolwahañ comunlahañ yirñ ismunil Comam Dios, yuxin chi-elto-jawañ teyirñ ta mach cheyintañecanilto isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios. ² Chal Comam Dios yul Yum haca' ti': Yirñ istieñpohal quinhawawtehan tawirñ, wabeto-
jan tzet hawala; yirñ istz'ayical hawoche
hacolbanil quincolwahan tawirñ,* xiayoj.

Yuxin tinañ istieñpohalxa heyawten Comam teyirñ, yeb xin istz'ayicalxa hechahni hecolbanil.

³ Hañoñti'añ caw c'ul chijute cobeybalañ yuñe machi mac chijak' lectahojañ, yuto mach chisje coc'ulañ tato ay mac chihalni isk'umal hune' comunilti'añ. ⁴ Wal xin caw chicoyehañ yirñ tzet chicowatx'ehañ ta caw yeli ischejab Comam Dios jehañ, yuxin chijak' janmahañ jijenañ isya'tajil chihul jibañañ, yeb mañtzetal, yebpaxo yec'ya' janmahañ. ⁵ Ay bay caw coñmak'laxañ, ay bay xin coñalaxicojañ preso, yeb xin ay bay ah wejna anma jiñañ, ay bay xin caw coñec'ya'añ comunlahañ, aypaxo bay xin el cowayañañ, ay bay jijlepaxojañ wahil. ⁶ Chicoyenipaxilogañ

---

* 6:2 Is 49:8

tato ischejab Comam Dios jehañ yu isc'ulal chicowatx'ehañ, johtaxahañ baytet ist'iñanil, yuxin chijak' nimanc'ulalañ yiri anma, c'ulch'an chijutepaxo coc'ulañ yuto ayco Comam Espiritu Santo yul janmahañ, cat cotzalapaxojañ yiri jet anmahil. ⁷ Chicoyepaxilojañ tato ischejab Comam Dios jehañ yuto ha' cuybanile caw yel chijalañ, yeb yu ayco yip Comam Dios jiñañ. Haca' hunu naj soldado chicol isba yu ismunlabal cat yak'nipaxo naj howal yu ismunlabal tu'; hacoñitu'añ yuto ha' istoholal chijalic'ojañ.

⁸ Ay bay niman jelapnojañ yul sat anma, aypaxo bay xin chiilaxilo copixanañ. Ay bay c'ul istzotel anma jiñañ, ay bay xin tx'oj istzotel anma jiñañ. Ay bay choñhallaxañ lek'ti'al, waxañca xin ha' isyelal chijalañ.

⁹ Ay bay challaxi tato mach coriyotajojañ anma, waxañca xin caw ohtabiloñañ yu. Camomoxahañ yalni anma, yaja' itzitzoñañ, chi'alaxpaxayo isya'tajil jibañañ, yaja' mach choñcamañ. ¹⁰ Haca'tañe bisc'ulal jehañ, yaja' wal xin tzalahilalñetic'a jehañ yiri sunilbal tiempo. Waxañca caw meba'oñañ, yaja' tzetc'a mac k'alom yul sat Comam Dios juhañ. Waxañca machi nich'ano tzet ayoñañ, yaja' yul sat Comam Dios tz'ajan yeco sunil yul cok'abañ.

¹¹ Hex wuxtaj, hex wanab, hex ayex bey Corinto, caw chijaltojañ isyelal teyet yeb sunil tzet ay yiri janmahañ. ¹² Caw machi hunu tzet ye tu' chijebahañ teyet, wal hex ti' xin ay hunttek'an tzet ye tu' ewan ye jetañ heyu. ¹³ Haca' yay sat hunu naj mame tet isc'ahol, hac tu' yay insatan teyet,

chink'annihan tato ha' caw isyelal ha' cheyal wetan, haca' chu walnitojan tzet ay yul wanmahan teyet.

Hañoñ ti' yatutoñxa Comam Dios itzitz

¹⁴ Mach chu heyetbiñen heba yeb anma mašto chichahni Comam yul yanma, yuto ¿tom chu yetbiñen isba isc'ulal yeb istx'ojal? Yeb xin ¿tom chu yetbiñen isba sajilk'inal yeb k'ejholo? ¡Wal xin mach chuhi! ¹⁵ Yeb ¿tom chu islahban isnabal Comam Jesucristo yeb naj matzwalil? Yeb xin hañoñ xacochah Comam Jesucristo yul janma, ¿tom chu colahban conabal yeb mac mašto chichahni Comam yul yanma? ¡Mach chuhi! ¹⁶ ¿Tom ay yocbalto tioş yul yatut Comam Dios? ¡Machoj! Yuto hañoñ ti' yatut Comam Dios itzitz jehi, haca' yalni yul Yum Comam Dios bay chala:

Haninti'an chinehayojan xol ebnaj cat xin wec'an yeb ebnaj, haninan xin chinocan isdiosaløj, cat yoc ebnaj incoñobojan,* xi Comam.

¹⁷ Yu hune' tu', yuxin yalpaxo Comam: Elañwe xol ebnaj, pohilo heba yiñ ebnaj. Mach chetzab hunték'an tzet ye tu' machiswalil, hac tu' xin chexinchahan inc'atañan.*

¹⁸ Chinocan hemamoj, cat heyoc inc'aholojan yeb xin incutz'inojan,* xi Comam Dios Jahawil, Comam chisje iswatx'en sunil tzet ye tu', xiayoj.

---

* **6:16** Lv 26:12; Ez 37:27   * **6:17** Is 53:11   * **6:18** Sal 7:14

7

¹ Yuxin hex wuxtaj hex wanab, hex xahan ay wuhan, ha' ton huntেক'an xawalan teyet yaltecano Comam jet, yuxin yilal copohnilo coba xol sunil tzet ye tu' chietanto conimanil yeb janma. Xiwojořwe tet Comam Dios, jak'acanicо coba yirř hunelře yirř tzet choche Comam.

Macta ayxaco yul isk'ab Comam Jesucristo bey Corinto isyije yirř tzet yal naj Pablo

² ¡Aweyto yul heyanma yirř tzet chijalař! Caw machi hunujex bay cowatx'ehař huno istx'ojal. Machi hunujex etaxnato henabal juhař. Machipaxo hunujex quexjak' subchahojař. ³ Mařtaj yu istac hec'ul yuxin chiwaltojan huntেক'an ti' teyet, wal xin haca'tic'a walnihan teyet yet yalařtocoanoj, caw ayexic'o yirř wanmahan. Yuxin waxařca itzitzinan maca lařanxa incaman hune'řetic'a ha' yeco wanmahan teyiř. ⁴ Caw yirř sunil wanmahan chintzotelan teyet yeb xin caw chintzalahan teyiř, waxařca lařan wilnihan isya'tajil bey ti', yaj caw chik' yip wanmahan, yeb caw chioccano hune' niman tzalahilal yirř wanmahan chiwabehan.

⁵ Yettaxtic'a julař bey ismajul Macedonia ti', mařtic'a nino ak'anc'ulal chijalař. Bajxařnetu'wal chořec'ař ha' isya'tajil chichahlo juhař; ha' yichelax howal jiřař ha' chu anma; ha' istacbal coc'ulař ha' ch'ak'laxi. ⁶ Yaj Comam Dios chiiptzen anma bisc'ulal yehi, ha' Comam ak'ni yak'lobal coc'ulař yet yul naj Tito bey ti'. ⁷ Yaja' mařřetaj yu hul naj yuxin chitzala coc'ulař, walxinto yu jabehař ta heyak' yak'lobal isc'ul

naj yet isbeyc'o naj texol, yeb yu cheyoche corñheyila'añ. Yalnipaxo naj ta caw bisc'ulal heyehi yin̄ tzet yu texol, yebpaxo ta ayinicojan yin̄ hec'ul. Hayet wabenan huntেক'an tu' caw yik'cano yip tzalahilal yul wanmahan.

⁸ Caw tac inc'ulan yet wabenan ta oc bisc'ulal teyin̄ hayeb tz'ayic yet heyaben tzet yal te' carta watojan teyet, yaja' wal tinañ xin matxa chi-wik' bisc'ulalan yin̄ hune' tu'. ⁹ Waxañca heyik' bisc'ulal yaj chintzalahan yin̄ yuto hebisc'ulal tu' ha' ak'ni hetxumulo henani heba haca' choche Comam Dios. Machi xin nich'ano tzet etanto henabal yin̄ tzet yal te' carta tu'. ¹⁰ Tato chijik' bisc'ulal haca' choche Comam Dios, hune' bisc'ulal tu' chiak'ni cotxumuloj ta yilal conani coba cat xin cocolchacanoj. Ta hac tu' ye chal tu' machojab chitac coc'ul yu bisc'ulal. Ay hune'xa bisc'ulal yet yul sat yibañk'inal ti', hune' bisc'ulal tu' choñyito yin̄ camical mach istañbal.

¹¹ Yaja' hex ti', xaheyik' bisc'ulal haca' choche Comam Dios, caw xin tx'i'alxa isc'ulal chak' teyet, yuto ha' anico yin̄ heyanna hewatx'enayo hune' isya'tajil yu texol tu', hac tu' yu hecolni heba. Istit hehowal, ischiwacañ hec'ul yu hune' tzet yu texol tu', yuxin caw tx'i'al el heyoche ta ayinic'ojan texol. Yaja' xin heyayo isya'tajil yibañ naj yaco ismul tu', hac tu' yu heyeniloj ta mañtaj hunex yin̄ hune' ismul naj iswatx'e tu'.

¹² Yuxin hune' carta intz'ibñetojan tu' maññetaj yu naj oc ismul yuxin intz'ibñetojan, maññetajpaxo yu naj bay oc ismul naj tu', walxinto yuñe isyenilo isba yul sat Comam Dios ta caw ayoñicojañ yipo hec'ul.

13 Sunil huntেক'an tu' anico yip janmahañ, mañrietaj yu huntেক'an tu', wal xin caw coritzalacañañ yet yalni naj Tito jetañ ta caw sak'al yu hechahni naj yeb ta caw yak' tzalaho isc'ul naj texol. 14 Isyelal walan, yet walnihan tet naj Tito tato caw c'ulex. Heyohtaj tato ist'irñanilrëtic'a chiwalan, yebpaxo xin mach lek'ti'alo elico yirñ tzet walan tet naj teyirñ. 15 Yuxin ha' tinañ, caw ec'na xahan chexyil naj, yuto chitit yul isc'ul naj tato caw yijem heyute heba yet isbeyc'o naj texol, yeb xin caw xahan heyil naj yet ay naj tec'atañ. 16 ¡Caw chintzalahan teyirñ yuto ayexico yipo wanmahan!

8

Jofrenda chijak' tet Comam Dios

1 Tinañ xin hex wuxtaj hex wanab, chijaltojañ teyet yirñ tzet yu isyeni isba isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios yirñ hunun majan ebnaj juxtaj ay yul ismajul Macedonia ti'.

2 Waxañca caw ay ilwebal chihul yibañ ebnaj, yaja' caw chitzala yanma ebnaj, yeb xin waxañca caw meba' ebnaj, yaja' caw chipalc'on ebnaj yak'ni yofrenda, haca'tañe caw k'alom ebnaj.

3 Haninti'an chiwak' inbahan walnihan ta caw yirñ sunil yanma ebnaj ch'ak' ebnaj yofrenda, hatatic'a hanta ay yul isk'ab ebnaj, ay bay ti' xin chipalc'on yak'ni ebnaj. 4 Caw oc ebnaj yala' jetañ tato chicochahañ yofrenda ebnaj, yuto choche ebnaj chicolwa ebnaj yirñ ebnaj juxta ay bey Jerusalén. 5 Caw ec'balcano yak' ebnaj yibañ haca' conanihañ. Yuto yirñ babelal ishin isba

ebnaj yiř ismunil Comam Dios Jahawil, lahwil tu' xin yanipaxico isba ebnaj yijemal jetař haca' choche Comam. ⁶ Yuxin xajalař tet naj Tito ta chito naj ilwal teyiř, cat ischahni naj hecolwal cheyak' yu isc'ulch'anil hec'ul, yuto ha' naj ichico ischahni hecolwal yet babelal. ⁷ Haca'ojab ispalc'on iscawxi hec'ul yiř Comam Dios yeb hehelanil hetzoteli, yeb yitz'atil hewi', yeb yiř sunil heyanna chewatx'en hunu tzet ye tu', yeb corıhexahanřenpaxojař; hacojab tu' ispalc'on heyak'ni heyofrenda tet Comam Dios.

⁸ Mach chejbanile hune' chiwalti'an, wal xin toře chiwochehan chiwalan teyet yiř isc'ulch'anil isc'ul huntেক'anxa ebnaj juřtaj. Haquexpax tu' yet cheyak'ni heyofrenda chohtařelo ebnaj bay chiak'lax hune' heyofrenda tu' ta xahan cheyil ebnaj. ⁹ Hařoř ti' johtaj ta Comam Jesucristo caw c'ulch'ancano isc'ul. Caw tzetc'a isk'alomal Comam ay bey satcař, yaja' yute isba Comam meba'il yuto caw xahan ayoř yu yuře joc k'alomal yul sat Comam Dios.

¹⁰ Chiwaltojan teyet tzet chiec' yiř innabalan yiř heyofrenda, yuto yettax hunbi hex babel quexichico heyak'ni heyofrenda, caw xin yiř sunil heyanna heyak'a. ¹¹ Wal tinař xin mach chebej heyak'ni heyofrenda tu'. Wal xin ak'we yiř sunil heyanna haca'ojab yu heyichenicoj, hacojab tu' xin cheyute tinař, hatatic'a tzet ayex. ¹² Yuto ta yiř sunil janma chijak' jofrenda, caw chitzala Comam Dios jiř, hatatic'a tzet ay yul cok'ab. Wal xin mach chisk'an Comam hunu tzet ye tu' jet ta machi yul cok'ab.

¹³ Mach chiwochehan ta chexcan yiř mařtzetal

yu heyak'ni hecolwal. ¹⁴ Yaja' chiwochehan tato lahanobjab tzet ayoñ cosunil. Yuxin tinañ, hex ay tzet ay yul hek'ab colwahañwe yin ebnaj matzet aya, haxinwal haxa yet matzet ayex haxa ebnaj chicolwa teyin. Ta hac tu' lahan chicocolle coba. ¹⁵ Haca' yalni yul Yum Comam Dios, bay chala: “Ha' mac tzetc'a yet isc'utxbacañ, mach palc'oncañ yul isk'ab. Haxa mac hanic'rie yet isc'utxbacañ xin, c'uxanñe ec' yu,”* xiayoj.

Yet isto naj Tito yeb huntেক'an ebnaj juxta bey Corinto

¹⁶ Chiwak'an yuch'andiosal tet Comam Dios, yuto ha' Comam anico yul yanma naj Tito quexyanico yin isc'ul, haca'tic'a heyeco yin inc'ulan. ¹⁷ Yuxin hayet walnihan tet naj tato chito naj ilwal teyin, caw yin añe istak'we naj istohi yuto ayco yin isc'ul naj isto quexyilnoj.

¹⁸ Ay xin hune' naj juxta ti' chijatojañ yetbiho naj Tito. Ha' hune' naj ti' caw c'ul istzotel ebnaj juxtaj yul huntেক'anxa coñob yin naj, yuto caw c'ul ismunil naj yin yalnic'o Tzoti' c'ul yet colbanile yin Comam Jesucristo. ¹⁹ Ha' naj xin saybil yu ebnaj juxtaj yu yoc naj jetbiojañ, cat iscolwa naj jinñ isc'utxbancañ ch'en yofrenda ebnaj juxtaj. Hac tu' xin chi'ilchalo isc'ulch'anil isc'ul Comam Dios jinñ, cat yilchapaxilo isc'ulch'anil hec'ul. ²⁰ Hac tu' chijutehañ yuñe machi hunu mac chihobnicañ lek'ti'al jinñ yin ch'en colwal caw ay yelapno chicocutxbacañtu'añ. ²¹ Yuxin chijaco yin coc'ulañ ta c'ul chijute cobahañ yin hune'

---

* **8:15** Ex 16:18

munil ti'; maḡñetaj sata Comam Dios, walxinto c'ul chijutepaxo cobahañ sata anma.

²² Ay xin hune'xa naj juḡta chijatojañ yinta ebnaj ti', hune' naj juḡta ti' tx'i'alxa el chijilañ tato caw chitzala naj iscolwahi bajxañetic'a yinñ tzet ye tu'. Yuxin tinañ caw ec'balto chitzala naj yuto ayexico yipo yanma naj. ²³ Ta ay mac chik'amben teyet tzet ye naj Tito ti', cheyala ta wetbi inbahañ yeb naj, yuxin chinchejtojan naj yu iscolwa naj teyiñ. Yeb xin ta ay mac chik'ambenpaxo yinñ ebnaj cawañ, cheyala tato chejbilto ebnaj yu ebnaj juḡtaj ay yul huntেক'anxa coñob ay bey ti'. Ebnaj ti' caw chisyelo ebnaj isc'ulch'anil Comam Cristo yu tzet chiswatx'e ebnaj. ²⁴ Caw chiwochehan tato c'ul chu hechahni ebnaj, haxinwal chil huntেক'anxa ebnaj juḡtaj tato yeli c'ulex, haca' yu walnitojan teyiñ.

9

Ch'en colwal chiak'lax tet macta ayxaco yul isk'ab Comam Jesucristo

¹ Wal yinñ ch'en colwal cheyak' tet macta ayxaco yul isk'ab Comam Jesucristo ay bey Judea, mach yilalo chintz'ibrietojan teyet. ² Yuto wohtajan tato caw yinñ sunil heyanna chexcolwahi, caw chitzala inc'ulan chiwalnihan tet ebnaj juḡta ay bey Macedonia ti' tato caw c'ulch'an hec'ul. Xawalan tato hex ayexxaco yul isk'ab Comam bey yul ismajul Acaya hunbitax quexichico heyak'ni heyofrenda. Hayet yaben ebnaj ay bey Macedonia hune' tu', caw tx'i'al ebnaj oc yinñ isc'ul yak'ni yofrenda. ³ Tinañ xin chinchejtojan ebnaj juḡtaj ti' bay

ayex tu', haxinwal chexyiptze ebnaj hecutxbancañ ch'en colwal tu'. Hac tu' xin mach nabñeho walan yin isc'ulch'anil hec'ul. ⁴ Yuto c'uxantaxca ay ebnaj ah Macedonia ti' tzujan wintajan yet chinapnihan quexwilnojan, tx'ixobalmi ta mařto ch'en heyofrenda tu' cutxan heyu, yuto caw sunil janmahañ chijalnihañ tato caw c'ulch'an hec'ul. ⁵ Yuxin chinnahan tato caw yilal isbabito ebnaj juřta ti' tec'atañ yuñe iscolwa ebnaj teyiñ hecutxbancañ heyofrenda, ch'en tak'ebilxa heyu heyak'ni. Ha' xin heyofrenda chicutxi tu', ha' chalniloj ta caw c'ulch'an hec'ul, machi xin lañbilojex heyak'ni.

⁶ ¿Tom mach cheyohtajo hune' ti' xin?: Ha' mac hanic'ñe yawal chacoj, hanic'ñetic'apaxo isñal chishatx'paxocañ. Walpaxo mac niman yawal chacoj caw niman isñal chishatx'cañ. ⁷ Jak'a'we jofrenda hununoñ, hatatic'a hanta chicotxum jak'ni, machojab yinõ bisc'ulal chijak'a, machojabpaxo xin yin lañbilal, yuto Comam Dios caw chitzala Comam yin mac caw yin tزالahilal chak'yofrenda. ⁸ Yuto ay yip Comam yak'ni sunil isyaxil teyet, hac tu' xin machi hunu tzet ye tu' ti' matzet teyet; wal xin chipalc'on yul hek'ab yuñe hecolwa yin tzet ye tu' c'ul. ⁹ Chal yul Yum Comam Dios haca' ti':

Sak'al yet mac chiak'ni tzet ye tu' tet anma meba',
 yu hune' isc'ulch'anil isc'ul tu', yuxin mach
 chito nahul hune' mac tu' yu Comam Dios,*
 xiayoj.

¹⁰ Comam Dios chiak'ni ixim hiñat chitzunlaxi, yebpaxo sunil tzet chilolaxi. Ha' xin Comam

---

* 9:9 Sal 112:9

chiak'nipaxo teyet tzet cheyak' yirñ heyofrenda tet Comam. Haca'tic'a hunu tzet ye tu' chetz'uncañoj, chanayo Comam isyaxilal yibañ, hac tu' xin ye hune' isc'ulch'anil hec'ul tu' caw tzetc'axa chielcanicoj.

¹¹ Hac tu' xin caw tx'i'al tzet chijechab yuñe caw tx'i'al tzet cheyak'paxoj, hac tu' xin tzetc'a ebnaj juxta chiak'ni yuch'andiosal tet Comam Dios yet chischahni ebnaj hune' heyofrenda chijitojañ bay ay ebnaj tu'.

¹² Huntেক'an colwal cheyak' ti' maññetaj chicolwa yirñ tzet ye tu' matzet yul isk'ab ebnaj, wal xin chiptzelipaxo yirñ ebnaj yak'ni yuch'andiosal tet Comam Dios. ¹³ Chahnipaxico ebnaj ismay Comam, yuto cheyeloj tato yijemex yirñ Tzoti' c'ul yet colbanile yirñ Comam Cristo, yebpaxo chexcolwa yirñ tx'i'al ebnaj juxtaj. ¹⁴ Ebnaj juxta chichahni hecolwal tu', chitxahli ebnaj teyirñ, cat quexisxahanñen ebnaj yuto hex chexyak'balñe Comam Dios yirñ heyenilo huntেক'an isc'ulal isc'ul Comam.

¹⁵ Jak'a'we yuch'andiosal tet Comam Dios yu hune' comatan, (ha' ton Comam Jesucristo) ak'bil yu Comam. Caw xin mach choñk'oji cotxumni hanta isc'ulch'anil isc'ul Comam.

10

Ismunil naj Pablo ha' yalnic'o Istzoti' Comam Dios

¹ Hanin Pablo inti'an yet chink'annihan hunu tzet ye tu' teyet haca' isc'ulch'anil isc'ul Comam Cristo hac tu' chu ink'annihan. Tolab chihal-laxic'oj tato yet ayinan texol caw echo inxiwan,

wal yet machijinan texol xin, tolab caw cari chiwute inbahan yalbanil. ² Yaja' chiwaltojan teyet ta hayet chinapnihan bey tu' machojab cheyak'tij inhowalan yiri ebnaj chalni tato lahan chijute cobahañ haca' comon anma, yuto haninti'an caw hinaninan intzotelan yiri hune' tu' yeb ebnaj. ³ Wal xin caw yeli anma oñañ, yaj mach haca'o chu yak'ni anma howal, mach haco tu' jak'ni howalañ. ⁴ Mañtaj tzet ye tu' yet yul sat yibañk'inal ti' chijak'balñe yet chijak'ni howal, walxinto ha' yip Comam Dios ha' chik'oji istañtzenilo sunil tzet ye tu' caw ay yip. ⁵ Chik'ojipaxo yip Comam yiri sunil lolo'al mach chichahni ohtañelaxo Comam Dios. Haxa comon nabale xin chijacanico sunil tu' yul isk'ab Comam Jesucristo, hac tu' xin yijem chute isba. ⁶ Hayet caw c'ul hexxa heyijeni, chijayojañ isya'tajil yibañ mac mach chisje isc'ul isyije'.

⁷ Hex ti', hañech'an tzet cheyil yu isbak' hesat ha'ñe chexoc hetxumu'. Ta t'iñanxa heyehi tato yet hexxa Comam Cristo, yilal heyohtañeniloj tato yetpaxo Comam Cristo jehañ. ⁸ Waxañca chiwicañ hanic' inbahan yiri hune' inmunilti'an, yaja' mach chintx'ixwihan, yuto ha' Comam Dios ak'ñe hune' inmunilti'an yuñe heliñban heba yiri Comam, mañtaj yu quexwetantojan. ⁹ Yuxin mach chisje inc'ulan ta chetxumu ta yu quexinxibtenan yuxin hac ti' chiwute walnitojan yul incartati'an, wal xin machoj.*

¹⁰ Yuto ay mac chalni haca' ti': "Ha' iscarta naj caw how istzoteli, yeb xin caw ya' chilowi, yaja'

---

* **10:9** Yiri versículo 7-9 chi'ilcha hune' chihallax ironia; ha' chal yelapno tu' to hayet choñmak'ach abixli yiri hunuxa maca yuñe yel ispixan.

haxa yet ayc'o naj coxol xin machi yip tzet chiyal naj yeb xin matzet chal yelapnoj," xi ebnaj. ¹¹ Ha' mac hac tu' yalni, yilal yohtarieni tato haca'tic'a intzotelan yul incartati'an, hac tu' chu intzotel-paxoan yet ayinan texol.

¹² Wal xin mach chu colahban cobahañ yeb mac chislolo'ñe isba. Ha' hunttek'an ebnaj tu' chis-chahco ebnaj sucal yiñ yu ch'oc ebnaj yila' hanta ishelanil hunun ebnaj.

¹³ Hañõñti'añ mach choñpalc'onañ jinicañ cobahañ bay yebilcano jetañ, yuto ha' Comam Dios añecanico yechel bay cachan comunlahañ. Hac tu' xin el yiñ isc'ul Comam yuxin coñapnihañ texol bey coñob Corinto tu'. ¹⁴ K'inalo tato mañtic'a hunelo coñapnihañ tec'atañ, machim choñmunlahañ texol tinañ. Wal xin hañõñañ coñapnihañ babel texol, jalnihañ Tzoti' c'ul yet colbanile yiñ Comam Cristo teyet. ¹⁵ Mach chijal cobahañ winajil yu ismunil hunuxa anma, yeb xin mach lañan copalc'onañ comunlahañ yibañ bay yebiloñcanojañ yu Comam. Wal xin caw chito jochehañ choñmunlahañ yuñe isch'ib comuniltu'añ bay cachan comunlahañ yu Comam Dios, yuñe cam heyanico heyanma yiñ Comam.

¹⁶ Chijochepaxojañ choñhitztojañ jalnojañ Tzoti' yet colbanile yul hunttek'anxa coñob nahat yehilo yiñ hecoñob tu'. Yaja' xin mach chijochehañ choñmunlahañ bay xaichico hunmajanxa ebnaj ismunlahi, yuto machi jochehañ cololo'ñe cobahañ yiñ ismunil hunuxa maca. ¹⁷ Ta ay hunu mac choche yik'a'cañ isba, yik'abcañ isba yaj yiñ tzet chiswatx'e Comam

Dios, machojabtaj yiri tzet chiswatx'e.* 18 Yuto maŕtaj anma chiyal isba c'ulal yul yet ischuquil ha' c'ul, machoj, walxinto ha' mac chal Comam c'ulal, ha' ton c'ul.

11

Naj Pablo yeb ebnaj isbalico isba ischejabo Comam Jesucristo

1 Hantam sak'al tato chitecha huntেক'an tzet chiwaltoti'an heyu, hacojтам mach innabalan, yuxin hac tu' intzotelan, yaja' yilal heyak'ni techahoj. 2 Caw tz'e' chiwute inbahan teyiñ yuto xahan ayex wuhan haca' isxahanil chexyil Comam Dios, yuto xawak' tratohan yeb Comam Cristo tato chexwacojan yul isk'ab, haca' hunu ix k'opo maŕto chiyik'le hunu winaj. 3 Yaja' chinxiwan yuto haca'taxca yu yak'ni subchaho no' laba ix Eva yu iscañil yehi, hactaxca tu' chu heyak'lax subchahoj, cat heyinilo heyanma yiri Comam Jesucristo, yeb xin matxataxca toholo cheyute heba haca' choche Comam. 4 Hex ti' caw niman cheyute hec'ul heyaben tzet chal ebnaj chiec' halnoc'o huntেক'anxa nan cuybanile yiri Comam Jesucristo, mach haca'o yu jalnihañ teyet. Lañan hechahnipaxo hune' nan espíritu, maŕtaj haca' hune' chabilxa heyu. Lañan hechahnipaxo hune' nan cuybanile, maŕtaj haca' Tzoti' c'ul yet colbanile hechah yet jec'añ jalnoc'ojañ teyet.

5 Ha' huntেক'an ebnaj chal isba ischejabo Comam Jesucristo bay tzujanex tu', mach ec'ballo yelapno ebnaj insatajan. 6 Waxañca mach c'ulo intzotelan, yaja' ha' tzet wohtajan caw niman

---

* 10:17 Jer 9:24

yelapnoj. Sunil tzet quinec'an inwatz'ehan texol ha' chalniloj tato caw ay inhelanilan.

⁷ Hayet wec'an walnoc'ojan Tzoti' c'ul yet colbanile texol machi nich'ano tzet ink'anilojan teyet. ¿Tom waco inmulan yiñ haca' tu'? Wal xin wiyo inbahan yuñe heyinicañ heba. ⁸ Hayet inmunchan texol yet wec'an walnoc'ojan Tzoti' c'ul yet colbanile, ha' hunték'anxa ebnaj juŕta nan coñobal, ha' ebnaj colwa wiñan yuñe yec' wuhan texol. ⁹ Hayet wec'an texol, ay tiempo ay tzet ye tu' ti' caw ocnico wuhan, yaja' machi hunujex bay ink'anan nich'ano tzet ye tu'. Wal xin ha' ebnaj juŕtaj ay bey Macedonia apni inc'atañan, ha' ebnaj ak'ni tzet ocnico wuhan. Caw machi hunujex bay ink'anan hunu tzet ye tu', hac-tic'apax tu' chiwute inbahan tinañ. ¹⁰ Ha' isyelal Comam Jesucristo ayco wiñan, yuxin chiwalan tato matzet ink'anan yet wec'an texol hex wuŕta ay yul ismajul Acaya; ha' hune' tu' ayco istzal-abalo inc'ulan. Hune' tzalahilal tu' machi mac chiinilo wetan. ¹¹ ¿Tom mach ayoco wanmahan teyiñ yuxin hac tu' walnihan? ¡Machoj! Wal xin yohta Comam Dios tato caw ayco wanmahan teyiñ. ¹² Yaja' hune'ñetic'a ha' chiwutehan texol haca' yet yalañtocojoj. Chiwutehan haca' tu' yuñe mach chiwak'an yub ebnaj chihalni tato lahan comunilañ yebi, cat yinicañ isba ebnaj.

¹³ Ha' ebnaj tu' toñe chisbalico isba ebnaj ischejabo Comam Jesucristo. Chak'ni subchaho ebnaj anma yiñ tzet chala, chutenico isba ebnaj ischejabo Comam Jesucristo. ¹⁴ Yaja' hune' chiswatz'e ebnaj tu' mach chic'ay coc'ul jilni yuto hac tu' chute naj matzwalil; chutecho isba naj c'ulal haca'

ebnaj ángel. ¹⁵ Yuxin mach chic'ay coc'ul ta chutepaxo isba ebnaj tu' haca' mac chicuyni isto-holal, yuto ischejab naj matzwalil ye ebnaj. Yaja' chischah ebnaj tu' isya'tajil haca'tic'a istx'ojal chiswax'e.

Huntek'an isya'tajil hul yibañ naj Pablo

¹⁶ Wal tinañ xin chiwalpaxtojan teyet hunelxa, mach locohojinan, yaja' ta ayex chetxumu tato locohinan xin, chahwe heyabe' tzet chiwalti'an. Haca' hunu mac mach chistxumu yirñ tzet chala, hac tu' chu winicañ inbahan nich'anoxa, haca' huntek'an ebnaj chicañ isba ischuquil. ¹⁷ Ha' huntek'an chiwaltojan teyet ti', mařtaj Comam Dios chiak'ni wala'tojan. Haca'ojtam mach chintxuman yet chiwalnitojan teyet, yuto toñe chiwicañ inbahan chiwalnitojan hune' ti'. ¹⁸ Tzetc'a ebnaj chicañ isba yirñ tzet chiswax'e, haquintu'an chiwicañ hanic'o inbahan haca' chute ebnaj tu'. ¹⁹ Caw helanex heyalni, yaja' cheyak' techaho tzet chal ebnaj mach c'ulo tzet chiswax'e teyirñ. ²⁰ Ay ebnaj chexlañni yu heyak'ni cheja' heba tet, cat yinicanic'o ebnaj sunil tzet ayex. Caw yahawilxa chute isba ebnaj teyirñ, chexyak'nipaxo subchaho ebnaj. Chexisyahni ebnaj, chiocpaxo yirñ isnabal ebnaj ispak'nilto hesat. Wal hex ti' xin cheyak' techaho sunil tzet chexyute ebnaj tu'. ²¹ Wal xin chintx'ixwihan walnitojan teyet yuto hañori'ti'añ caw tz'on jute cobahañ texol, mach haca' yute isba ebnaj tu' teyirñ.

Yaja' ta chicañ isba ebnaj tu', haquinpaxtu'an chiwipaxocañ inbahan. Hayet chiwalnihan hune'

ti', haca'tañe mach tz'ajano yul inwi'an chiwalnihan.

²² Ebnaj tu' Hebreo ebnaj, haquinpaxtu'an Hebreo inan; Israel ebnaj, haquinpaxtu'an, Israel inan; yin naj Abraham titna ebnaj, haquinpaxtu'an, yin naj Abraham tu' titnainpaxojan.

²³ Ischejab Comam Cristo ye ebnaj yalni, wali-nan xin ec'balto ischejab Comam wehan sata ebnaj. Hayet chiwalnitojan huntex'an ti' teyet haca'ojtam mach chintxuman yin tzet chivalan. Wal haninti'an caw ec'balxa chinmunlahan sata ebnaj, tx'i'alxa el chinalaxictojan yul preso sata ebnaj. Ec'balxapaxo el chinmak'laxan sata ebnaj, tx'i'alxa el xin chielico incaman. ²⁴ Howel quinis-mak'an ebnaj wet Israelan, treinta y nueve tz'um wijan yu ebnaj hunta el. ²⁵ Oxel xin alaxayto te' c'ax wiñan, hunel xin quink'ojlaxcañan. Yet wec'an yin inbelan, oxel to te' barco yich hayet ayinicojan yul te'. Ay hunel ti' xin, hune' tz'ayic yeb hune' ak'bal ayinicojan yibañ ha ha' yuto tocano te' barco yich ha'. ²⁶ Mach isbi hayel quinec'an yin inbelan. Ay bay quinelicojan quiny-ijnitojan ha ha', ay bay quinelicojan incaman yu ebnaj elk'om, yeb yul isk'ab wet coñoban, yebpaxo yul isk'ab anma nan coñobal. Aypaxo bay quinelicojan incaman yulaj coñob yeb yulaj beh, yeb yibañ ha' mar, yeb xin caw quinelicojan incaman yul isk'ab ebnaj toñe chisbalico isba juxtajoj. ²⁷ Ay bay caw quinsiquihan inmun-lahan, wak'lenan isya'tajil. Tx'i'al el mach quinwayan, ay bay wijlehan rohchahilal, yeb tajinti'al. Tx'i'al el mach quinwa'han. Ay bay xin wetapaxo inc'ulan yu chew, yeb tx'i'al el quincancanojan

mañ xilk'apehal.

²⁸ Mach hañc'añeho huntেক'an isya'tajil tu' wak'lenan, wal xin ayñetic'aco yĩñ inc'ulan yĩñ ebnaj juřtaj ay yul hunun coñob. ²⁹ Yuto ta ay hunu mac mařto chiyik' yip yĩñ yet Comam caw chiwik' bisc'ulalan yĩñ, haca'tañe mařto chiwik'paxo wipan chute innanihan. Ta ay ebnaj chietaxto isnabal yu hunuxa maca, caw chitac inc'ulan.

³⁰ Ta caw yilal chiwicañ inbahan, chimwicañ inbahan yĩñ huntেক'an lañan walniti'an, yuto ha' huntেক'an ti' chiyeniloj tato machi bin wipan.

³¹ Ha' Comam Dios, Ismam Comam Jesucristo, ha' ay yet yalaxico ismay yĩñ sunilbal tiempo, caw yohta Comam tato caw yel chiwalan. ³² Yet hunel, yet ayinic'ojan yul coñob Damasco, ischejni naj gobernador chimunla yinta naj rey Aretas tato chioc ismajomal isti' hunun ispultahil ch'en c'ub hoyanico yĩñ coñob tu' yuñe intzablax-ayojan. ³³ Yaja' quinalaxaytojan yul hune' motx yu huntেক'an ebnaj juřtaj, walaxiltijan yul isventanahil ch'en c'ub tu'. Hac tu' yu incolchahan yul isk'ab naj gobernador tu'.

12

Huntek'an tzet isye Comam Dios tet naj Pablo

¹ Matzet chiwik'an yĩñ winicañ inbahan, yaja' yilaltic'a walnihan huntেক'an yak' Comam Dios wila'an, yeb tzet yelax wetan yu Comam.

² Ay hune' naj ohtabil wuhan, caw ayco yanma naj yĩñ Comam Cristo. Cañlañebxa habil tinañ yilaxto naj satcañ bay ay Comam Dios. Yaja' mach wohtajojan ta beyc'o naj yeb isnimanil

maca hañc'añe yanma naj, hañech'an Comam yohtaj. ³ Caw wohtajan tato ilaxto hune' naj tu', yaja' ha' hune' mach wohtajojan ta ilaxto naj yeb isnimanil maca machoj, hañech'an Comam Dios yohtaj. ⁴ Ha' hune' wohtajan to ilaxto naj bey paraíso. Bey tu' yabe naj huntেক'an tzoti' machi mac ohtañe, yeb xin machi mac chisje yalnic'oj. ⁵ Ha' hune' naj tu' chisje winicañan, wal inti'an xin ha' yiñ huntেক'an isya'tajil chiwilan, ha' bay chiwicañ inbahan. ⁶ K'inalo tato chiwochehan chiwicañ inbahan chitic'am isje yuto ha' isyelal chiwalan, mach sucojinan yiñ haca' tu'. Yaja' mach chiwicañ inbahan yuto chiwochehan tato machi hunu mac chinani ta caw ec'bal welapnojan yibañ tzet chil anma wiñan, yeb xin tzet chiyabe anma walnihan.

⁷ Yaja' yuñe machi oc lolo'al wiñan yu huntেক'an tzet c'ulch'an yelax wila'tu'an, yuxin ak'lax hune' isya'tajil wetan yu naj matzwalil, haca' hunu te' tx'ix alaxico yiñ innimanilan, hac tu' yu yak'lax hune' isya'tajil ti' wiñan. ⁸ Oxelxa chink'anan tet Comam Dios ta chilo Comam hune' isya'tajil ti' wiñan.

⁹ Yaja' tak'wi Comam wetan haca' ti': "Ak' tzalaho hac'ul yiñ isc'ulch'anil inc'ulan xawak'an tawet, yaj yu inhelanilan chitecha hawu. Hañc'añe hune' tu' xin chiocnico hawu yuto caw ec'na caw c'ul isyenilo isba wipan yiñ isya'tajil," xi Comam. Hac tu' xin caw chintzalahan yiñ isya'tajil chihul wibañan, yuto chisyelo isba yip Comam Cristo wiñan. ¹⁰ Yuxin caw chintzalahan yiñ ej isya'tajil chihul wibañan, yuxin waxañca chibuchwa anma wiñan, yeb waxañca matzet

ayinan, yeb waxaŕica chincajlasan, yeb waxaŕica chihul isya'tajil wibaŕian, yaj yu chinmunlahan yin yet Comam Jesucristo. Yaj caw chitzala wanmahan yuto hayet machi caw wipan chiwabehan, caw chiwik'canocaŕi wipan, yaja' yu Comam.

Ayco yin isc'ul naj Pablo yin ebnaj juxtaj ah Corinto

¹¹ Haca' hunu mac mach c'ulo ye yul iswi', hac tu' wute inbahan wanicojan inwinajilan, yaja' hex ay hemul wiŕian yuto hex wal heyánico inwinajilan, yuto mach ec'balo ebnaj chisbalico isba ischejabo Comam Jesucristo tu' insatajan, ha' ebnaj cheyabeto tzet chala. Waxaŕica mach chiyelapno wehan, yaja' mach chu ispalc'on ebnaj wibaŕian.

¹² Hayet wec'an texol caw niman wute inc'ulan teyiŕi. Inyehan c'aybalc'ule yeb yecheŕ yip Comam Dios texol; ha' xin chalniŕoj tato caw yeli ischejab Comam Jesucristo wehan. ¹³ Hune'xaŕie tzet mach lahano quexwutehan haca' huntেক'anxa ebnaj juxtaj ay yul hunun coŕiob, yuto mach ink'anan yin tzet ocnico wuhan, yuxin ak'we nimanc'ulal yin hune' inmultu'an.

¹⁴ Tinaŕi xin toxa chintohan quexwila'an yin yet yoxel, yaja' matzet chink'anpaxojan teyet yin tzet chu yec' wuhan bey tu'. Yuto maŕtaj yin tzet ayex bay ayco wanmahan, walxinto hex ayexico yin inc'ulan. Yuto haca' hunu naj mame tinaŕi yilal yak'ni naj tzet chiocnico yu yuninal, maŕtaj yuninal naj tu' chiak'ni tzet chiocnico yu.

¹⁵ Haninti'an, hinaninan inc'aytzenilojan sunil tzet ayinan yeb innimanilti'an yu isc'ulalo teyiŕi.

Yaja' chiwilan, hayet ec'balto chiwaco wanmahan teyiñ, walex xin ip heyinilo heyanma wiñan.

¹⁶ Yaja' waxañca ay ebnaj yohtaj ta machi hunelo ti' waco inbahan heyijatzo yiñ tzet chiocnico wuhan, yaja' chal ebnaj tato yu inhelanilan yiñ istx'ojal yuxin quexwak' subchahojan ink'annihan tzet ye tu' teyet.

¹⁷ ¿Tom quexwak' subchahojan yu ebnaj juxtaj watojan yu isto quexyilnoj? ¹⁸ Ink'anan tet naj Tito tato chito naj quexyila' yeb hunxa naj juxta to yinta naj. ¿Tom quexyak' subchaho naj Tito tu'? ¡Machoj! Wal xin haca' innabalan yeb isc'ulch'anil inc'ulan, hac tu' yute isba naj texol.

¹⁹ Hex wuxtaj hex wanab, hex xahan ay juhañ, ham hetxumni tato lañan cocolni cobahañ yiñ hesat yet chijalnihañ huntেক'an ti', ¡machoj! Wal xin yet Comam Cristo jehañ yuxin choñtzotelañ yiñ ist'irñanil sata Comam yuñe hech'ib yiñ yet Comam Dios. ²⁰ Chinxiwan c'uxantaxca mach lañano hewatx'en haca' chiwochehan yet chinapnihan ilwal teyiñ, yebpaxo ta mach chischah hewi' yiñ tzet chinwatx'ehan. Chinxiwpaxojan wapnihan c'uxantaxca aytoco howal texol, maca ta chi-to-chiwa hec'ul teyiñ hununex, maca ta ayco chichonc'ulal texol, maca ta ayex lañan heyinicañ heba, maca ayex cheyal tx'oj tzoti' yiñ hunu ebnaj juxtaj, maca tato ayex halo k'umal cheyu, maca ta ayex chelolo'ñe heba, maca ta ayex lañan hewatx'en tzet ye tu' mach toholoj. ²¹ Yet chinapnihan quexwila'an hunelxa, c'uxantaxca chintx'ixwicañan sata Comam Dios, cat wocan ok'o teyiñ, hex mañtic'a chebejcano heyanico

hemul, heyixli maca hewinajli, yeb huntেক'an istx'ojal k'aynajextic'a hewatx'eni.

13

Istak'eto naj Pablo yin̄ tzet wal yuten isba ebnaj juxtaj

¹ Wal xin yin̄xa yoxel chintohan quexwila'an. Hayet chinapnitu'an tzijxañe tzet mulehal chioc lahti' yin̄, yaja' yilal yin̄ sat cawañ maca oxwaño testigo chicowatx'e.* ² Hayet inbeycanic'ojan quexwilnojan yin̄ iscayel ay huntেক'an tzet in-tak'ecanojan teyet, yaja' chiwalpaxtojan hunelxa, waxañca machijinan texol bey tu' yet chiwalnihan hune' ti' tet mac xayaco ismul yet yalaño tu', yeb xin teyet hesunil. Hayet chinapnihan quexwilnotu'an xin mach chiwak' nimanc'ulalan teyin̄.

³ Hac tu' chu heyohtañeliloj tato ha' Comam Cristo chiak'ni wipan intzotelan. Comam Cristo mach tz'ono yak'ni Comam texol, walxinto caw chisyelo yip Comam texol. ⁴ Haca' hunu mac machi yip, hac tu' yu yalaxcañ Comam Jesucristo yin̄ te' culus, yaja' itzitz Comam tinañ yu yip Comam Dios. Hac tu' xin jehañ hañoñti'añ, tz'on chijute cobahañ, yu hunxa jehañ yeb Comam, yaja' yu yip Comam yuxin itzitzoñañ yeb yu comunlahañ texol.

⁵ Txumwelo hununex tato caw yeli ayco heyanna yin̄ Comam Jesucristo. Txumwepaxiloj tato lañan hech'ib yin̄ yet Comam, mato toñe chebalico heba yuninalo Comam Dios. ⁶ Yaja'

---

* 13:1 Dt 15:15

chijochehañ ta cheyohtañeloj tato c'ul coñelicojañ yet coñheyilwenañ, hac tu' chu isyenilo isba tato yetxa Comam Jesucristo jehañ.

⁷ Caw chintxahlihan teyiñ tet Comam Dios yuñe hewatx'en isc'ulal, mañtaj yu cocanañ c'ulal yul hesat, machoj, waxañca xin mach c'ulo coñelicojañ yet coñheyilwenañ haca' yallaxi. ⁸ Yuto mach chisje cowatx'enañ istx'ojal yiñ hune' cuybanile caw yel chal ti', wal xin ha' jetañ caw ayoñicojañ colwal yiñ. ⁹ Yuxin choñtzalahañ yet machi jipañ, walex xin caw ay heyip, yuxin caw chicolahicojañ cotxahlihañ teyiñ, yuñe caw tz'ajan chexelcanico yiñ yet Comam.

¹⁰ Chiwatojan hune' incartati'an teyey yalañto mañto chintohan quexwila'an, haxinwal hayet chinapnitu'an mach yilalo chincachwahan teyiñ yu wipan ak'bil yu Comam. Mach yuho quexwetanan yuxin ak'bil wiptu'an, walxinto yuñe hech'ib yiñ yet Comam.

¹¹ Wal tinañ hex wuñtaj hex wanab, ayojabico tzalahilal yul heyanna. Caw watx'eweco henabal yiñ ist'iñanil yiñ sunilbal tiempo. Iptzewe heba hununex yiñ yet Comam. Hunxañehojab hena-bal. Ayojab ak'anc'ulal texol. Ha'ojab Comam caw xahan ayoñ yu yeb chiak'ni ak'anc'ulal yul janma chioc heyetbihoj.

¹² K'ambewej hanic' heye hununex, ha' xin chiyeniloj tato xahan cheyil heba. ¹³ Chi-xin-isk'ambeto ebnaj juñtaj ay bey ti' hanic' heye bey tu'.

¹⁴ Ha'ojab Comam Jesucristo chiak'ni isc'ulch'anil isc'ul teyey, yeb xin chexxahanñe

Comam Dios, yeb ha'ojab Comam Espíritu Santo
chioc heyetbihoj.

Nuevo Testamento yin abxubal
New Testament in Jakalteko Eastern; jac
(GT:jac:Jakalteko)

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Jakalteko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1997, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Jakalteko

© 1997, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-05-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

b5bce385-9ed7-5701-9edc-e221ef239a1c